

RIKSDAGSPARTIERNAS ÄGARPOLITIK I DEN SVENSKA VALDEBATTEN

- En granskning av ägarpolitikens betydelse
och prioritering

Christofer Pihl

Augusti 2010

Sammanfattning

I den här rapporten granskas hur riksdagspartiernas ägarpolitik är utformad och hur ägarrelaterade frågor har bedrivits hittills under valdebatten. Med utgångspunkt i hur riksdagspartiernas ägarpolitik är preciserad i respektive program, är det huvudsakliga syftet med rapporten att undersöka hur partiernas ägarpolitik och ställningstaganden i ägarrelaterade frågor har bedrivits hittills i svensk press.

I rapporten visas att samtliga riksdagspartier tillskriver ägarpolitik stor betydelse i sina politiska program. Totalt berörs tio olika politikområden där ägarpolitik i någon form berörs i regerings- och oppositionspartiernas program. Bland regeringspartierna har Kristdemokraterna den tydligaste profileringen gentemot ägande, eftersom ämnet återfinns fler gånger i deras politiska program jämfört med de övriga regeringspartierna. Bland oppositionspartierna har Vänsterpartiet den tydligaste profileringen i ägarfrågor.

Genom att studera hur företrädare för riksdagspartierna har debatterat i tryckt press under tremånadersperioden från den 1 maj till den 1 augusti visar rapporten att debatten om ägande och äganderätt, trots den stora betydelse som den tillskrivs i partiernas politiska program, hittills har bedrivits i förvånansvärt liten omfattning. Alltså identifieras i rapporten skillnaden mellan äganderättens betydelse i de politiska programmen, och hur frågan debatteras i pressen.

Under den studerade tremånadersperioden återfanns totalt 88 artiklar där någon av riksdagspartiernas företrädare bedrev debatt relaterat till ägande. Majoriteten av artiklarna, 59 procent, berörde lokalpolitik medan ägande i rikspolitiken behandlades i resterande 41 procent av artiklarna.

Centerpartiet är det parti som mest aktivt bedriver debatt om ägande i rikspolitiken, medan Socialdemokraterna det mest frekvent förekommande partiet i lokalpolitiken tätt följt av Moderaterna. Aggregerat till de politiska blocken förekommer regeringspartierna i totalt 76 artiklar, jämfört med oppositionspartierna som förekommer i totalt 54 artiklar.

Artiklar författade av regeringspartiernas företrädare omfattade tre politikområden under den studerade tidsperioden: bostadspolitik, miljöpolitik och offentligt ägande. Däremot återfanns inga artiklar med anknytning till ägande kring de återstående fem politikområden där de politiska programmen tar upp ägandeaspekter: FoU-politik, jämlikhetspolitik, mediepolitik, skattepolitik och skolpolitik.

Under samma tidsperiod debatterade oppositionspartierna ägandefrågor inom bostadspolitik, näringspolitik, offentligt ägande, skattepolitik och skolpolitik. Inom områdena jämlikhetspolitik, mediepolitik och miljöpolitik återfanns inga artiklar med ägandeperspektiv, trots att denna aspekt återfinns i deras politiska program inom dessa områden.

Att skillnaden mellan partiprogram och debatt är så stor hos de politiska partierna innebär att politikerna avstår från att lyfta fram den politik som deras medlemmar via partiernas högsta organ, partistämmorna, de facto har beslutat om.

Innehåll

Introduktion	1
Riksdagspartiernas ägarpolitik	2
Regeringspartiernas ägarpolitik	2
Oppositionspartiernas ägarpolitik.....	4
Likheter och skillnader mellan regeringspartierna och oppositionspartierna.....	8
Debatt om ägarpolitik.....	10
Ägarpolitikens prioritering	10
Ägarpolitik inom olika politikområden.....	13
Politikområden som berörs inom rikspolitiken.....	13
Politikområden som berörs inom lokalpolitiken.....	14
Diskrepans mellan politiska program och prioritering i svensk press.....	15
Slutsatser och diskussion.....	17
Referenser	18
Litteratur	18
Politiska program	18
Artiklar i tryckt press	18
Bilaga 1 – Artikelgenomgångens metodik.....	21

Introduktion

Hur ska Sveriges trygga jobben, säkra välfärden och övervinna sviterna av den ekonomiska krisen? Det är frågor som har diskuterats och troligen även kommer att diskuteras flitigt inför valet. Men frågor som berör ägande och ägandeformer har diskuterats relativt sparsamt.

Forskning visar att ett tydligt skydd för äganderätten utgör en grundförutsättning för en positiv samhällsutveckling med stark ekonomisk tillväxt. Man har även slagit fast att äganderätten har en stor betydelse för industrialiserade länders utveckling. Ekonomen Douglas North, som år 1993 erhöll Nobelpriset för sin teori om institutioners roll för den ekonomiska utvecklingen, visade bland annat att äganderätten kanske är den viktigaste institutionella byggstenen i en välfungerande ekonomi¹. Därmed borde rimligen frågor som rör äganderätt och ägandeformer stå högt upp på den politiska agendan för de svenska riksdagspartierna.

Det finns ett antal realpolitiska områden där äganderätt och/eller ägandeformer står i fokus för riksdagspartiernas politiska program. Det viktigaste torde vara näringspolitiken, som bland annat definierar enskilda medborgares förutsättningar att äga och driva företag. Beskattning av egendom, regler för innehav och upplåtelse av fastigheter och huruvida utbildning, sjukvård och omsorg ska drivas i offentlig eller privat regi är andra viktiga politiska frågor där just ägande intar en central roll.

I den här rapporten studeras hur riksdagspartierna formulerar sina program i frågor som rör ägande. Efter en granskning av regeringspartierna och därefter oppositionspartierna identifieras skillnader och likheter mellan regering och opposition.

I riksdagspartiernas politiska program återfinns en rad olika ställningstagande kring vikten av ägande, totalt inom 10 politikområden. Trots att riksdagspartiernas syn på ägande och ägarpolitik skiljer sig åt tillmäter samtliga partier frågorna stor betydelse - utifrån sina respektive perspektiv.

Regeringspartierna ser äganderätten som en förutsättning för demokrati, medan oppositionspartierna snarare berör konsekvenserna av ägandets nuvarande struktur i samhället och dess effekter på till exempel jämlikhet, jämställdhet, maktförhållanden och rättvisa.

Rapporten omfattar också en granskning av debatten kring ägarfrågor i svensk tryckt press under tremånadersperioden från den 1 maj till den 1 augusti.

¹ North (1981)

Riksdagspartiernas ägarpolitik

Riksdagspartiernas målsättningar och visioner kring ägandefrågor återfinns i respektive riksdagspartis politiska program (partiprogram, principprogram eller handlingsprogram). Dessa är användbara att utgå ifrån, då de både fastställer kortsiktiga och långsiktiga målsättningar för hur samhället bör förändras och utvecklas.

Hur ägarpolitik och frågeställningar relaterade till äganderätt berörs i de politiska programmen varierar mellan de politiska blocken och de enskilda partierna. Frågorna återkommer i samtliga partiers politiska program, om än i varierande utsträckning. Nedan följer en genomgång kring hur ägarfrågor berörs i de individuella regeringspartiernas respektive oppositionspartierna politiska program.

Regeringspartiernas ägarpolitik

Regeringspartiernas politiska program innehåller flera gemensamma nämnare rörande hur frågor med anknytning till ägande presenteras och diskuteras. Totalt innehåller de fyra regeringspartiernas politiska program åtta områden där man tar ställning till ägande i någon form. Det som skiljer regeringspartierna är inte politiska motsättningar i sig, utan snarare vilka politikområden där man applicerar ett ägandeperspektiv och i vilken utsträckning. Till exempel tillämpar Moderaterna ett ägandeperspektiv inom sju politikområden jämfört med Centerpartiet, som endast formulerar ett ägandeperspektiv inom två områden. Detta betyder inte nödvändigtvis att regeringspartierna är oense, däremot ger det en fingervisning om i vilka politikområden som respektive parti kan förväntas hålla en hög profil i fråga om just ägande.

Samtliga fyra regeringspartier berör ägarpolitik och ägande utifrån ett ideologiskt perspektiv i sina partiprogram och i samtliga fall argumenterar man för äganderättens fundamentala betydelse för en välfungerande marknadsekonomi. Partiernas ideologiska utgångspunkt i synen på ägande är i respektive politiska program mycket närbesläktade med varandra.

”Rätten till egendom är en mänsklig rättighet och därför ska en regel finnas i grundlagen som garanterar full ersättning vid olika former av inskränkningar i äganderätten.”

– Kristdemokraternas principprogram antaget år 2001.

”Äganderätt och marknadsekonomi är avgörande för friheten och en förutsättning för demokrati.”

– Moderaternas handlingsprogram från år 2007.

Även inom näringspolitiken står regeringspartierna nära varandra. Man har som gemensam ståndpunkt att bättre förutsättningar för ägande medför starkare incitament för företagande och entreprenörskap. Det parti som flest gånger applicerar ett ägarperspektiv på näringspolitiken är Folkpartiet, som bland annat uttrycker:

”Det egna företagandet måste bli ett lika naturligt framtidsval som att söka sin sysselsättning hos andra. Det är viktigt att skolan ger kunskap om företagande. Förståelsen för företagsamhetens och ägandets villkor ökar om fler människor arbetar i konkurrensutsatta företag, har vinstandelar i de företag de arbetar, äger aktier eller äger sina bostäder.”

– Folkpartiets liberalernas partiprogram, reviderad version från år 2003.

Ett med näringspolitiken närbesläktat politikområde, där tre av de fyra regeringspartierna lyfter fram ägande, är skattepolitik. Partierna framhåller hur skatteregler kan förenklas, förtydligas och reformeras för att underlätta ägande. Reformerna syftar till att underlätta för mindre företag att få tillgång till riskkapital berörs också.

I relation till näringspolitik och skattepolitik formulerar Moderaterna också sin syn på statligt ägande av bolag.

”Det kan finnas skäl för att staten är ägare i ett företag. Det är dock angeläget att regelbundet gå igenom den statliga företagsportföljen och bedöma om de skäl som en gång fanns för det statliga engagemanget fortfarande är giltiga.”

– Moderaternas handlingsprogram från år 2007.

Tre av regeringspartierna tar upp ägande i sin bostadspolitik, främst i termer av upplåtelseformer. Samtliga tre är positivt inställda till blandade upplåtelseformer. Kristdemokraterna och Moderaterna nämner explicit införandet av ägarlägenheter som en politisk målsättning.

Två av regeringspartierna berör hur bättre förutsättningar för ägande kan ha positiv inverkan på miljön. I båda fallen handlar det om hur mark- och skogsvård kan bedrivas genom att låta privata markägare utföra skötsel av naturområden, och i Kristdemokraternas fall även för att bevara kulturlandskap. Vidare beskriver Moderaterna att bristen på jämlikhet i form av kvinnor och män (olika) tillgång till äganderätt i utvecklingsländer är ett av de största hindren för tillväxt.

”För att vända denna utveckling är rätten och tillgången till utbildning för flickor och kvinnor central. Likaså måste kvinnor och män garanteras samma möjligheter och rättigheter i ett lands ekonomi. Att driva företag, äga land och ta banklån får aldrig vara ett privilegium förbehållet män. Därför är frågan om att garantera äganderätten för både kvinnor och män central, inte minst inom jordbruket.”

– Moderaternas handlingsprogram från år 2007.

Kristdemokraterna berör ägande inom forsknings- och utvecklingspolitik, där man argumenterar för vikten av att skydda äganderätten för uppfinningar och innovationer.

”En förutsättning för att den biotekniska industrin ska kunna växa och skapa värden för mänskligheten är möjligheten att skydda äganderätten till uppfinningar.”

– Kristdemokraternas principprogram antaget år 2001.

Slutligen berör Folkpartiet ägande i inom skolpolitiken. Folkpartiet beskriver att en viktig politisk målsättning är att göra det egna företagandet till ett lika naturligt framtidsval som att söka sin sysselsättning hos andra. Det medför, anser Folkpartiet, att förståelse för företagsamhetens och ägandets villkor kan förbättras, både via skolväsendet och genom att fler människor arbetar i konkurrensutsatta företag.

I tabell 1 presenteras regeringspartiernas ägarpolitik och applicering av ägarperspektiv sorterat efter parti och politikområde. Som tabellen illustrerar nämner Moderaterna ägande inom flest politikområden, medan Kristdemokraterna berör och nämner ägande i flest stycken i sitt politiska program.

Politikområde/Parti	Centerpartiet ²	Folkpartiet ³	Kristdemokraterna ⁴	Moderaterna ⁵
Bostadspolitik		X (1)	X (3)	X (2)
FoU-politik			X (1)	
Ideologi	X (4)	X (1)	X (4)	X (1)
Jämlikhetspolitik				X (1)
Miljöpolitik			X (2)	X (1)
Näringspolitik	X (1)	X (5)	X (2)	X (2)
Offentligt ägande				X (1)
Skattepolitik		X (2)	X (1)	X (1)
Skolpolitik		X (1)		

Tabell 1. Regeringspartiernas ägarpolitik och applicering av ägarperspektiv i respektive politiska program. X innebär att politikområdet innefattar ägarpolitik och ägarperspektiv. Siffran inom parentesen anger antal gånger som ägarpolitik och ägarperspektiv berörs i respektive partis politiska program. I de fall ett stycke berör flera politikområden, har stycket räknats som hemmahörande inom de huvudsakliga politikområdena som stycket berör, och därigenom i vissa fall räknats flera gånger.

Oppositionspartiernas ägarpolitik

Oppositionspartiernas politiska program innehåller, precis som de fyra regeringspartiernas program, fler likheter än skillnader i fråga om hur ägandepolitik och ägandeperspektiv appliceras. Däremot är det intressant att notera att skillnaderna tycks vara större bland oppositionspartierna i jämförelse med regeringspartierna. Totalt berör de tre oppositionspartierna ägandepolitik inom sju olika politikområden. För Vänsterpartiets del det sig om totalt 30 tillfällen, medan Miljöpartiet endast berör frågorna vid nio tillfällen.

Samtliga oppositionspartier tar upp ägande utifrån ett ideologiskt perspektiv. Vänsterpartiet har den tydligaste ideologiska förankringen i sin syn på hur ägarpolitik bör föras och hur de rådande ägarstrukturerna i samhället utgör skäl att vidta politiska reformer. Vem som äger vad, ägandets former och behovet av att förändra detta utgör i stor utsträckning Vänsterpartiets ideologiska grund.

”Det kapitalistiska systemet är inte bara oförmöget att lösa mänsklighetens stora problem; det är självt orsaken till många av dem. Kapitalismens grund är fåtallets ägande av och makt över produktionsmedlen, vilka styrs i eget vinstintresse. Det ekonomiska fåtalsväldet måste ge plats åt de arbetandes demokratiska förvaltning. Införandet av socialismen kräver kapitalismens avskaffande.”

– Vänsterpartiet partiprogram, reviderad upplaga från år 2008.

Utifrån den ideologiska grundsyn som Vänsterpartiet vilar på utvecklas även politiska målsättningar i det politiska programmet som alltså syftar till att förändra nuvarande förhållanden rörande offentligt och privat ägande:

² Centerpartiets partiprogram ”Där människor får växa”, antaget år 2001.

³ Folkpartiet liberalernas partiprogram ”Frihet att växa”. Antaget år 1997. Reviderad version från år 2003.

⁴ Kristdemokraternas principprogram, antaget år 2001.

⁵ Moderaternas handlingsprogram ”Vår tids arbetarparti”, från år 2007.

"En fundamental demokratisk princip är att människor skall kunna påverka beslut som påverkar dem. I dag omöjliggörs detta. Beslut som fattas i bolagsstyrelser är ofta betydligt viktigare för människors konkreta livsvillkor än beslut som fattas av folkvalda församlingar. Det är inte rimligt. Kapitalets makt måste brytas för att demokratin skall kunna fördjupas och breddas. De rättigheter som springer ur ägandet måste begränsas och ägandet i sig övergå till gemensamma former. Oavsett ägandeform måste de arbetandes inflytande över företagen garanteras och fördjupas. Att själv kunna påverka arbetets utformning, förläggning och utveckling är centrala mål."

– Vänsterpartiet partiprogram, reviderad upplaga från år 2008.

Hos Socialdemokraternas politiska program finns en liknande ideologisk förankring, även om den skiljer sig på vissa punkter från Vänsterpartiet. Man går inte lika långt i sina ideologiska formuleringar, vilket också sätter sina spår på realpolitiken.

"Den politiska demokratin gav möjligheter att hävda de arbetandes intressen på ett sätt som de klassiska teorierna inte kunnat förutse. Den påverkade både den sociala och ekonomiska strukturen i en annan riktning än teorierna utsagt. Den privata äganderätten kvarstod, men den privatkapitalistiska produktionsordningen, där vinstintresset var överordnat alla andra intressen, förändrades på avgörande punkter. När andra intressen i produktionen stärktes gentemot kapitalet, förändrades både arbetslivets organisation och produktionsresultatets fördelning, och makt flyttades från ägarna till medborgare, löntagare och konsumenterna. [...] Detta ledde i sin tur till en omprövning av teorierna. Att överta ägandet av produktionsmedel blev inte längre det avgörande. Avgörande blev det demokratiska bestämmandet över ekonomin. Det demokratiska perspektivet med dess betoning av delaktighet, samverkan och mångfald ställdes i förgrunden. Denna politik hade flera stödpunkter: samhällliga regler för företagandet, ekonomisk politik, kollektivavtal på arbetsmarknaden, arbetsrättslagstiftning och konsumentlagstiftning, en framväxande konsumentkooperation och en stark offentlig sektor baserad på samhälleligt ägande, där människors behov, inte deras inkomster, var den styrande fördelningsprincipen."

– Socialdemokraternas partiprogram, antaget år 2001.

Med Vänsterpartiet och Socialdemokraternas som jämförelseobjekt är det vidare intressant att ta del av Miljöpartiets ideologiska grund, och dess inverkan på synen på ägande.

"För att säkerställa en demokratisk och hållbar ekonomi betonar kretsloppsekonomin småskalighet framför storskalighet, decentralisering av makt och kapital framför centralisering samt självtillit framför sårbarhet och beroende. Självförvaltning genom småskaligt ägande och ökat löntagarinflytande är en viktig beståndsdel i vårt samhälle. Anställda ska ha förköpsrätt när ett företag eller en enhet av ett företag av viss storlek ska säljas eller läggas ner. Genom att på detta och andra sätt stimulera till löntagarägande och kooperativt företagande vill vi successivt demokratisera ekonomin och stärka det personliga ansvaret. Produktionen av varor och tjänster ska i hög grad vara lokal för lokala marknader med korta transporter. Vi vill minska koncentrationen av den ekonomiska makten genom att konsumenterna får verklig insyn och kontroll över produktion och handeln av varor och tjänster."

– Miljöpartiets partiprogram från 2005.

Man kan alltså i de tre oppositionspartiernas politiska program hitta väsentliga skillnader i synen på ägande och den politiska färdriktningen i ägarfrågor. Medan Vänsterpartiet i sitt politiska program förespråkar förstatliganden anser Socialdemokraterna emellertid att man med politiska styrmedel bör påverka ägandets förutsättningar för att nå vissa mål. På samma sätt går det att uttyda en

skiljelinje mellan Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Medan Vänsterpartiet ser ägandeformer som väsentliga för hur politiska mål ska uppnås, är det istället kretsloppsekonomi och vikten av lokal produktion som står i fokus för Miljöpartiets ideologiska vision.

Samtliga tre oppositionspartier lyfter fram ägandepolitik och ägarperspektiv när man formulerar sin miljöpolitik. I samtliga fall berörs ägandeperspektivet i termer av ansvarstagande för miljön och vilka konsekvenser det bör få att bedriva verksamheter som inverkar negativt på miljön.

Sammanfattningsvis vill man ställa större krav på ägare att ta ansvar för miljön. Miljöpartiets betonar, liksom två av regeringspartierna, ägarperspektivet i anslutning till mark- och skogsvård. Emellertid tillämpar Miljöpartiet på detta område samma generella synsätt som de andra två oppositionspartierna; mark- och skogsvård kan förbättras genom att ställa högre krav på markägare och en positiv utveckling för miljön tryggas genom politiska regleringar.

”Genom tydliga regler för ägandet kan vi utveckla ett mer hållbart skogsbruk. Målet bör vara att i högre grad än i dag producera kvalitetsvirke, då det innebär längre omloppstider och större biologisk variation. Skogen är av stor ekonomisk betydelse, men produktionen av virke får inte överordnas skogens övriga värden. Skogen är inte en hemvist för växter och djur, det är djuren och växterna som utgör skogen. Skogen är en viktig del av vårt kulturarv och viktig för friluftslivet, turismen och folkhälsan.”

– Miljöpartiets partiprogram från 2005.

Vad beträffar näringspolitik noterar man att oppositionspartiernas syn på näringslivet är starkt sammanflätad med respektive partis ideologiska vision. I Socialdemokraternas politiska program kan man till exempel läsa följande:

”Det ökade institutionella ägandet har skärpt kraven på kortsiktig avkastning. På samma gång har kapitalets internationella rörlighet drivit upp vinstkraven och gjort att kapitalets andel av produktionsresultatet ökat. På flera sätt har det påverkat produktionen, med hårdare tempo, tätare varsel om uppsägningar och en ökad användning av tillfälliga anställningar. Här har ägandets förändringar skärpt motsättningen mellan kapital och arbete.”

– Socialdemokraternas partiprogram, antaget år 2001.

Även i Vänsterpartiets politiska program återfinns liknande exempel på hur näringspolitik och ideologiska ställningstaganden är starkt integrerade med varandra.

”De möjligheter till demokratisering och inflytande över samhällsutvecklingen som ett aktivt offentligt och gemensamt ägande ger måste utnyttjas fullt ut. De gemensamt ägda företagens andel av ekonomin skall öka. Arbetarägande och konsumentkooperation skall stimuleras genom lagstiftning och skattepolitik.”

– Vänsterpartiet partiprogram, reviderad upplaga från år 2008.

Hos Miljöpartiet är denna koppling svagare, men det finns ändå formuleringar om hur politiska visioner ska uppnås genom att förbättra förutsättningarna för kretsloppsekonomi och lokal produktion. Vidare presenteras hur förutsättningarna för lokalt ägande och företagande kan utvecklas för att gynna samhällsekonomin. I relation till ideologiska perspektiv och näringspolitik, berör Vänsterpartiet även skattepolitik och uttrycker att skattenivån på lång sikt ska ökas och att det

offentliga ägandet i ekonomin utvidgas. Förutsättningarna för arbetarägande och konsumentkooperation ska förbättras genom lagstiftning och skattepolitik.

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet ser också ägandepolitiken som ett instrument för att uppnå jämlikhet mellan könen. Men poängterar att jämlikhet mellan könen inte råder och en viktig förklaring till detta är att ägandet inte är jämnt fördelat.

Miljöpartiet särskiljer sig från de övriga oppositionspartierna genom att diskutera ägandets betydelse även inom mediepolitik och skolpolitik. Avseende mediepolitik argumenterar Miljöpartiet för att ägandeformer är en viktig faktor, och att ägandekoncentrationen på mediemarknaden bör motverkas.

”Mediekoncernerna som kontrollerar medieutbudet globalt och i Sverige fungerar numera som storföretag, med konsekvensen att jakten på vinst sker på bekostnad av kvalitativ samhällsinformation. En starkare lagstiftning mot ägarkoncentration är viktig för att garantera mångfald av åsikter och yttrandefrihet i samhället.”

I avsnittet om skolpolitik uttrycker Miljöpartiet att ägande och organisationsform i stor utsträckning påverkar skolans innehåll och kvalitet. I det politiska programmet framhålls att fristående skolor ej ska kunna drivas i vinstsyfte och att elevavgifter inte heller ska tillåtas. Miljöpartiet förordar vidare små och självstyrande skolor och man vill värna om byskolor.

I tabell 2 presenteras oppositionspartiernas applicering av ägarpolitik och ägarperspektiv sorterat efter parti och politikområde. Som tabellen illustrerar nämner Miljöpartiet och Vänsterpartiet ägarpolitik inom flest politikområden. Vänsterpartiet berör och nämner ägarpolitik i flest avsnitt i sitt politiska program.

Politikområde / Parti	Miljöpartiet ⁶	Socialdemokraterna ⁷	Vänsterpartiet ⁸
Ideologi	X (2)	X (10)	X (14)
Jämlikhetspolitik		X (1)	X (1)
Mediepolitik	X (1)		
Miljöpolitik	X (3)	X (3)	X (2)
Näringspolitik	X (2)	X (2)	X (9)
Offentligt ägande			X (4)
Skattepolitik			X (2)
Skolpolitik	X (1)		

Tabell 2. Oppositionspartiernas ägarpolitik och applicering av ägarperspektiv i respektive politiska program. X innebär att politikområdet inkluderar ägarpolitik och ägarperspektiv. Siffran inom parentes anger antal gånger som ägarpolitik och ägarperspektiv berörs i respektive partis politiska program. I de fall ett stycke berör flera politikområden har stycket räknats som hemmahörande inom de huvudsakliga politikområdena som stycket berör och därigenom i vissa fall räknats flera gånger.

⁶ Miljöpartiets partiprogram, antaget år 2005.

⁷ Socialdemokraternas partiprogram, antaget vid partikongressen 2001.

⁸ Vänsterpartiets partiprogram, antaget år 2008.

Likheter och skillnader mellan regeringspartierna och oppositionspartierna

Regeringspartierna och oppositionspartiernas ägarpolitik och applicering av ägarperspektiv skiljer sig i viktiga avseenden samtidigt som det finns viss samsyn. Om man ser till realpolitiken snarare än till den ideologiska grunden går den skarpaste skiljelinje inte mellan regeringen och oppositionen, utan mellan Vänsterpartiet och övriga riksdagspartier. Totalt omnämns ägarpolitik inom tio politikområden av de sju riksdagspartierna. I tabell 3 presenteras inom vilka politikområden som ägarpolitik omnämns hos de två blocken samt i hur många avsnitt.

Politikområde / Politiskt block	Regeringspartierna	Oppositionspartierna
Bostadspolitik	X (6)	
FoU-politik	X (1)	
Ideologi	X (10)	X (26)
Jämlikhetspolitik	X (1)	X (2)
Mediepolitik		X (1)
Miljöpolitik	X (3)	X (8)
Näringspolitik	X (10)	X (13)
Offentligt ägande	X (1)	X (4)
Skattepolitik	X (4)	X (2)
Skolpolitik	X (1)	X (1)

Tabell 3. Regeringspartiernas och oppositionspartiernas ägarpolitik och applicering av ägarperspektiv i deras politiska program. X innebär att politikområdet innefattar ägarpolitik och ägarperspektiv. Siffran inom parentes anger antal gånger som ägarpolitik och ägarperspektiv berörs i respektive partis politiska program. I de fall ett stycke berör flera politikområden har stycket räknats som hemmahörande inom de huvudsakliga politikområdena som stycket berör, och därigenom i vissa fall räknats flera gånger.

Som tabell 3 visar är det oppositionspartierna som i störst utsträckning tar upp ägandeperspektiv i sina politiska program. Sammanlagt går det att identifiera ägarpolitik i 57 fall hos oppositionspartierna jämfört med regeringspartierna, där ägarpolitik återfinns vid 37 tillfällen. I termer av antal politikområden applicerar regeringspartierna ägarpolitik inom nio politikområden, jämfört med oppositionspartiernas sju.

Det är viktigt att understryka, vilket berörs i tabellförklaringarna, att samma stycken i vissa fall har räknats två eller flera gånger beroende på hur många politikområden som styckena om ägarpolitik berör. Oavsett valet av metod illustrerar tabellen hur ägarpolitik och ägandeperspektiv genomsyrar riksdagspartiernas politiska program och att det föreligger skillnader mellan såväl de politiska blocken som de enskilda riksdagspartierna.

Det är när partiernas ideologiska visioner presenteras som de största skillnaderna i synen på ägande framträder. För oppositionspartierna handlar ägande i stor utsträckning om; vem som äger, hur ägandet påverkar samhället, maktförhållandet mellan de som äger mer och de som äger mindre, hur ägande bör omstruktureras och hur arbetstagares inflytande i beslut som idag är förbehållna ägare ska stärkas. För regeringspartierna är den ideologiska synen på ägande istället nära besläktad med samhällsutveckling, ekonomisk tillväxt och att ett starkt skydd för den enskildes rätt att äga.

Vidare går det, utöver de ideologiska skillnaderna, även att identifiera försök till profilering inom ägarpolitiken. För regeringspartierna handlar det framför allt om skattepolitik, bostadspolitik och

FoU-politik, medan profileringen för oppositionspartierna snarare utgår från mer ideologisk grund. Ett undantag är mediepolitiken, som av oppositionen men inte av regeringspartierna sammankopplas med ägande.

Sammanfattningsvis skapar genomgången stora förväntningar på riksdagspartiernas ifråga om ägande. Givet att ägarpolitik förekommer i relativt stor utsträckning i de politiska programmen, borde det även vara rimligt att partierna lyfter fram ägandeperspektivet när de i olika sammanhang bildar opinion och bedriver debatt inom de politikområden där ägarpolitik berörs.

Debatt om ägarpolitik

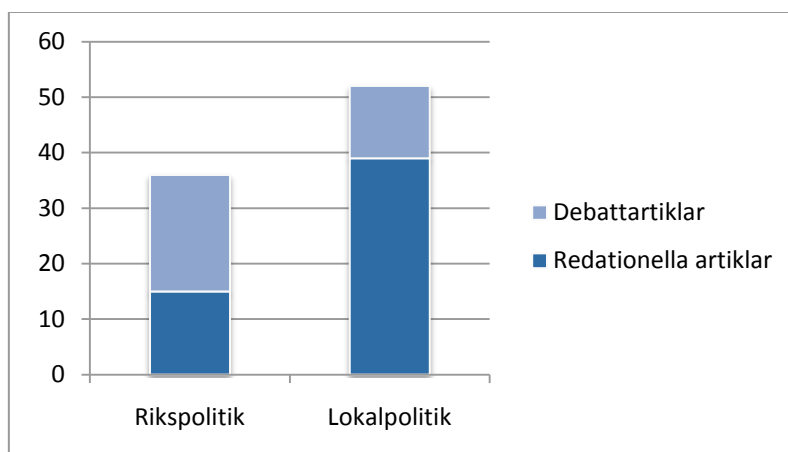
För att studera huruvida det finns en diskrepans mellan den prioritet som riksdagspartierna tillmäter ägarfrågor i sina politiska program och hur partierna driver frågorna i valdebatten, har samtliga artiklar som berör ägande och ägarpolitik mellan den 1 maj och den 1 augusti i svensk tryckt press granskats. Artiklar där partiernas företrädare har uttalat sig eller har författat debattartiklar där ägarpolitik berörs har analyserats för att fastslå huruvida; riksdagspartierna prioriterar ägarpolitik, om ägarpolitik främst drivs på nationell eller lokal nivå och inom vilka politikområden som ägarpolitik oftast appliceras.

Den metodik som har använts för att genomföra granskningen presenteras i bilaga 1. Vidare återfinns en förteckning över samtliga artiklar som har analyserats i rapportens referenser. Skälet till varför svensk tryckt press har studerats, och inte förekomsten av ägardebatt i exempelvis etermedier, är att tryckt press är förhållandevis enkel att studera kvantitativt i syfte att översiktligt skapa en bild över hur en politisk fråga bedrivs i samhällsdebatten.

Ägarpolitikens prioritering

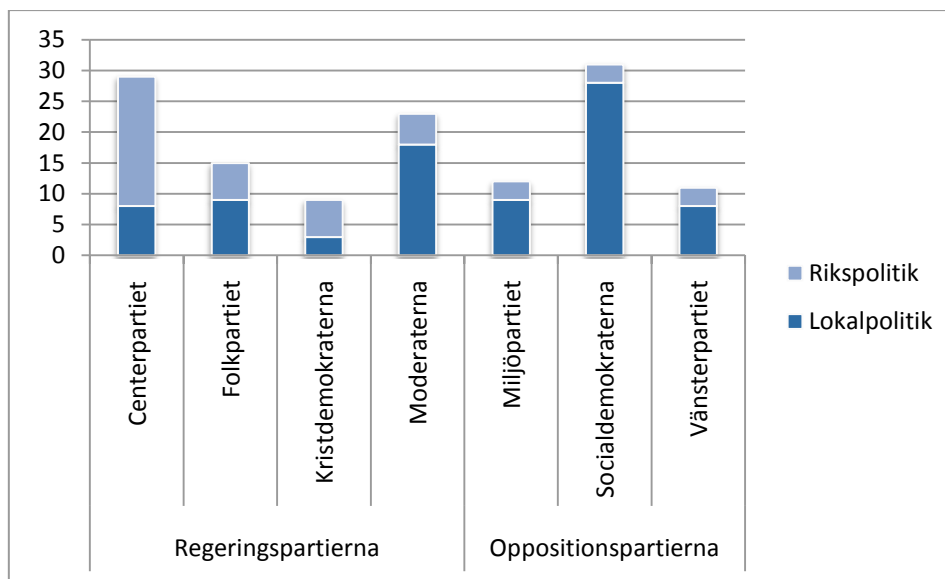
Genomgången av svensk tryckt press under tremånadersperioden från den 1 maj till den 1 augusti genererade totalt 88 artiklar där ägarpolitik i någon form debatteras av riksdagspartiernas företrädare. Av de totalt 88 artiklarna berör majoriteten, 59 procent, debatt som förs inom ramen för lokalpolitik. Återstående 41 procent har anknytning till rikspolitik, se figur 1.

I termer av redaktionella artiklar och debattartiklar består de totalt 88 artiklarna av 54 redaktionella artiklar och 34 debattartiklar. Av de artiklar som berör rikspolitiken består 42 procent av redaktionella artiklar och 58 procent av debattartiklar. Bland de artiklar som däremot berör lokalpolitik är redaktionella artiklar mer vanligt förekommande (69 procent) jämfört med debattartiklar (31 procent). Sålunda konstateras att frågor som rör ägande framför allt bedrivs på lokal nivå. Vidare tycks riksdagspartierna aggregerat bedriva debatt om ägarpolitik via debattartiklar inom rikspolitiken och via redaktionella artiklar inom lokalpolitiken.

Figur 1. Antal artiklar som berör ägarpolitik inom rikspolitik och lokalpolitik, uppdelat efter antal debattartiklar och redaktionella artiklar.

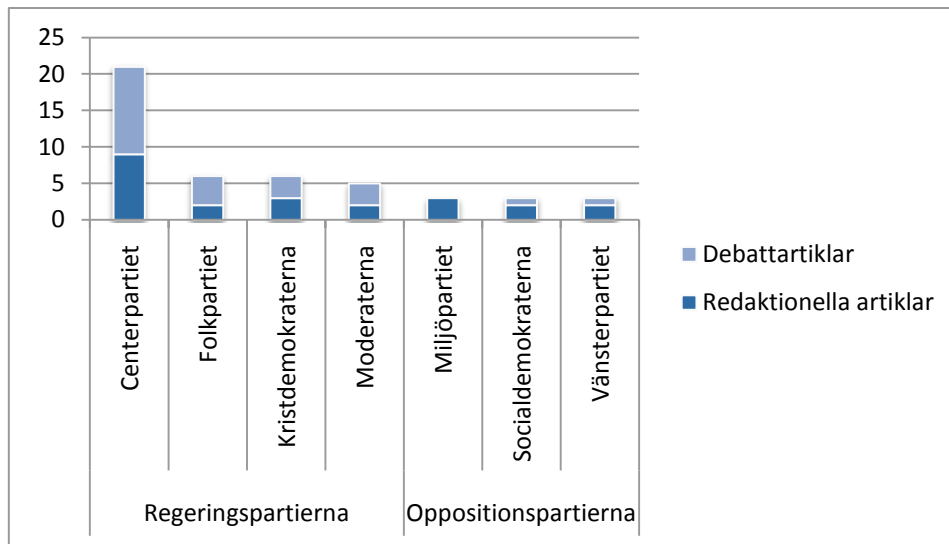
Figur 2 visar antalet gånger som riksdagspartierna förekommer i artiklar som berör ägarpolitik, uppdelat i rikspolitik och lokalpolitik. I vissa fall förekommer flera partier i samma artikel. Vidare illustrerar figur 2 att Socialdemokraterna är det parti som sammantaget debatterar ägarfrågor mest aktivt när rikspolitik och lokalpolitik slås samman, följt av Centerpartiet och Moderaterna. Centerpartiet bedriver debatt om ägande mest aktivt inom rikspolitiken, medan Socialdemokraterna dominerar lokalpolitiken följt av Moderaterna. Aggregerat till de politiska blocken förekommer regeringspartierna i totalt 76 artiklar, jämfört med oppositionspartierna som förekommer i totalt 54 artiklar.

Figur 2. Antal gånger som riksdagspartierna förekommer i artiklar som berör ägarpolitik uppdelat efter rikspolitik och lokalpolitik.

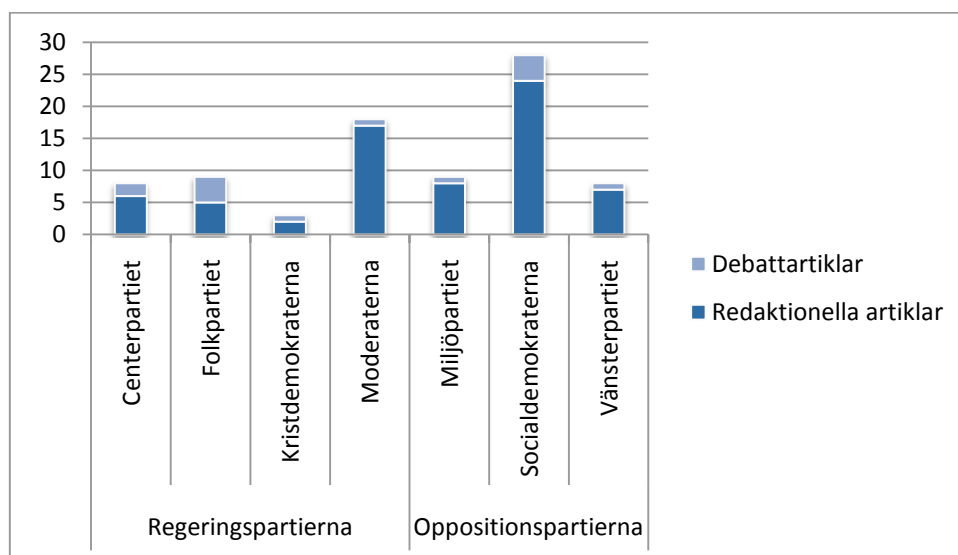
I figur 3 presenteras antalet artiklar från respektive parti som berör ägarpolitik inom rikspolitiken, uppdelat i debattartiklar och redaktionella artiklar. Figuren visar att Centerpartiet betydligt mer frekvent än andra partier förekommer i dessa sammanhang, både när det gäller redaktionella artiklar och debattartiklar.

Det går även att konstatera att regeringspartierna är mer aktiva än oppositionspartierna i debatten på riksplanet. Regeringspartierna förekommer i 38 artiklar jämfört med oppositionspartierna som endast förekommer i nio artiklar. När Centerpartiet exkluderas blir skillnaderna mindre, då förekommer istället regeringspartierna i 17 artiklar. Trots att det totala antalet artiklar är relativt litet kan man ändå konstatera att regeringspartierna är mer aktiva i ägarfrågor inom rikspolitiken jämfört med oppositionspartierna.

Figur 3. Antal gånger som riksdagspartierna förekommer i artiklar som berör ägarpolitik i rikspolitiken, uppdelat efter debattartiklar och redaktionella artiklar.

Figur 4 visar hur riksdagspartierna förekommer i artiklar som berör ägarpolitik inom lokalpolitik, uppdelat i debattartiklar och redaktionella artiklar. Figuren visar att Socialdemokraterna är mest aktiva, följt av Moderaterna. Vidare går det att konstatera att antalet redaktionella artiklar är förhållandevis stort för samtliga partier, men framförallt hos Socialdemokraterna och Moderaterna. En förklaring till att det förhåller sig så kan vara att Socialdemokraterna och Moderaterna generellt ges större utrymme i lokalpressen. Det kan vara ett starkt bidragande faktor till varför de även i större utsträckning förekommer i artiklar som berör ägarpolitik. Frågan diskuteras vidare i avsnittet "Ägarpolitik inom olika politikområden". Vidare illustrerar figur 4 att oppositionspartierna (45 artiklar) varit något mer aktiva i ägarfrågor jämfört med regeringspartierna (38 artiklar) inom lokalpolitiken.

Figur 4. Antal gånger som riksdagspartierna förekommer i artiklar som berör ägarpolitik i lokalpolitiken, uppdelat efter debattartiklar och redaktionella artiklar.

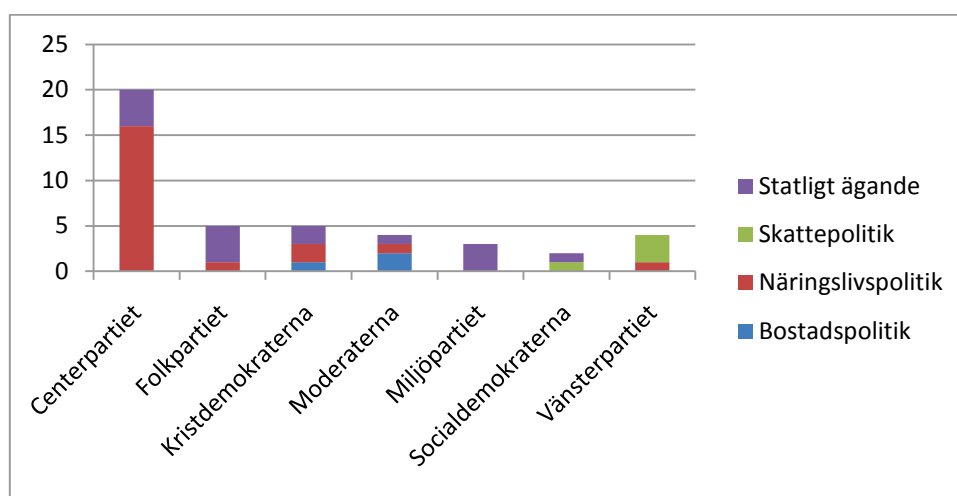
Sammanfattningsvis går det att konstatera att ägarpolitikens prioritering skiljer sig åt när de politiska blocken jämförts. Regeringspartierna bedriver debatt om ägarpolitik mer aktivt inom rikspolitiken, medan oppositionspartierna relativt sett är mer aktiva inom lokalpolitiken. Bortsett från Centerpartiet inom rikspolitiken och Socialdemokraterna samt Moderaterna inom lokalpolitiken, bedriver riksdagspartierna inte någon intensiv debatt om ägarfrågor.

Ägarpolitik inom olika politikområden

Som avsnittet om riksdagspartiernas ägarpolitik i de politiska programmen visar, är ägarpolitikens betydelse relativt stort för såväl de två blocken som de enskilda riksdagspartierna. Hittills har rapporten visat att det tycks finnas en relativt stor diskrepans mellan prioriteringen i de politiska programmen och hur ägarfrågor drivs i tryckt press hittills i valdebatten. När de artiklar som berör ägarpolitik delas upp efter politikområde synliggörs diskrepansen ytterligare, och var den tycks vara speciellt stor.

Politikområden som berörs inom rikspolitiken

Av de totalt 36 artiklar som innehåller ägarpolitik inom rikspolitiken berör 18 artiklar näringslivspolitik, elva artiklar olika typer av statligt ägande, tre artiklar bostadspolitik och tre artiklar skattepolitik. En artikel berör vilken ersättningsrätt ägare bör ha vid expropriation. Figur 5 visar hur riksdagspartier förekommer i de berörda artiklarna. Vidare illustrerar figuren att Centerpartiet, som är mest aktivt inom debatten om ägarfrågor framförallt fokuserar på näringslivspolitik. De resterande riksdagspartierna debatterar som tidigare påpekats ägarpolitik i en relativt begränsad utsträckning. Vid de tillfällen de berör ägarpolitik tycks det inte finnas någon tydlig strategi för vilka frågor som man väljer att fokusera på. Istället tycks riksdagspartiernas ägarpolitik bedrivas relativt sparsmakat, både i termer av antal artiklar som förekommer men även i termer av antal politikområden där en aktiv ägardebatt de facto bedrivs. Vidare återfanns ingen större skillnad mellan vad de politiska programmen uttrycker i termer av politiska målsättningar och vad riksdagspartiernas företrädare uttalar i de studerade artiklarna. Här kan också man med viss förvåning notera att trots att Vänsterpartiet håller en hög profil rörande offentligt ägande i sitt program, så tar man ingen strid för detta på rikspanet i någon större utsträckning i det studerade materialet.

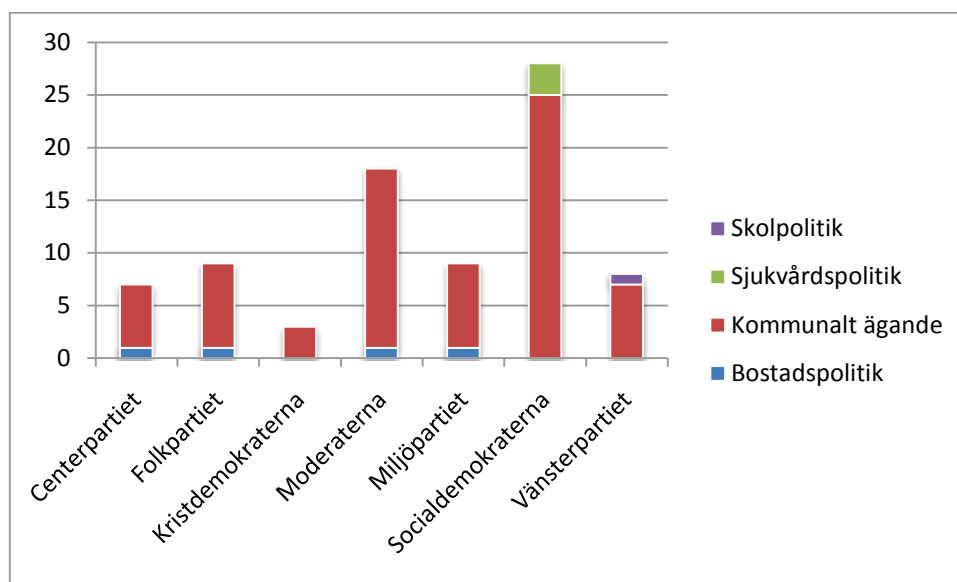

Figur 5. Antal gånger som riksdagspartierna förekommer i artiklar som berör ägarpolitik i rikspolitiken, uppdelat efter politikområde.

Politikområden som berörs inom lokalpolitiken

Om debatten om ägande på rikspanet huvudsakligen kretsar kring ett fåtal politikområden, så är denna trend ännu starkare bland de 52 artiklar som berör lokalpolitiken, vilket med all önskvärd tydlighet framgår av figur 6. Den fråga som framförallt diskuteras i artiklarna som berör lokalpolitik är kommunalt ägande i olika former. Ägande av allt från kommunala hamnar och villor till ishockeyarenor och badhus diskuteras. Av de 52 artiklarna berör 44 artiklar kommunalt ägande, fyra artiklar sjukvårdspolitik, två artiklar bostadspolitik och en artikel skolpolitik.

Som figuren visar är Socialdemokraterna och Moderaterna de partier som i störst utsträckning driver ägarfrågor inom lokalpolitiken, och även här tycks frågor relaterade till kommunalt ägande vara av största betydelse. Till skillnad från rikspolitiken återfinns en viss diskrepans inom lokalpolitiken i termer av vad riksdagspartiernas politiska program fastslår som politiskt önskvärt och vad riksdagspartiernas företrädare uttalar i de studerade artiklarna. Åtminstone i en handfull av artiklarna som berör kommunalt ägande råder uppenbar disharmoni mellan riksdagspartiernas företrädarens ståndpunkter och vad de politiska programmen uttrycker. Detta torde bero på att lokalpolitiken till sin natur ofta genomsyras av kompromisser och personliga relationer och jämfört med rikspolitiken mer styrs av realpolitiska lösningar snarare än ideologisk konfrontation.

Figur 6. Antal gånger som riksdagspartierna förekommer i artiklar som berör ägarpolitik i lokalpolitiken, uppdelat efter politikområde.

Det går att konstatera att lokalpolitiska kontroverser om ägande framförallt tycks vara kopplade till situationer där meningsskiljaktigheter rörande kommunalt ägande uppstår. Att lokalpolitiska debatter om inom andra politikområden är så ovanliga visar att lokala företrädare är obenägna att ta strid för den politik som så tydligt presenteras i deras politiska program.

Diskrepans mellan politiska program och prioritering i svensk press

I ovanstående avsnitt redogörs för hur riksdagspartierna bedriver debatt kring sin ägarpolitik i svensk press. Utifrån de resultat som presenteras ovan går det att konstatera att det föreligger en skillnad mellan vilken betydelse ägarpolitiken tillskrivs i respektive program och hur frågorna de facto debatteras i svensk press. Med utgångspunkt i de politiska blocken visar tabell 4 hur denna skillnad tar sig uttryck, sorterat efter politikområde.

Politikområde / Politiskt block	Regeringspartierna	Oppositionspartierna
Bostadspolitik	X (6)	
FoU-politik	X (1)	
Jämlikhetspolitik	X (1)	X (2)
Mediepolitik		X (1)
Miljöpolitik	X (3)	X (8)
Näringspolitik	X (10)	X (13)
Offentligt ägande	X (1)	X (4)
Skattepolitik	X (4)	
Skolpolitik	X (1)	X (1)
Sjukvårdspolitik		

Tabell 4. Regeringspartiernas och oppositionspartiernas diskrepans i termer av ägarpolitik i deras politiska program, och hur de bedriver debatt om ägarpolitik i tryckt press. Grön färg innebär att debatt i äganderelaterade frågor har bedrivits i tryckt press under den studerade tidsperioden medan röd färg innebär att det inte har skett, sorterat efter politikområden.

Som tabell 4 visar finns inlägg från företrädare för regeringspartierna inom ägardebatt inom tre politikområden under den studerade tidsperioden; bostadspolitik, näringspolitik och offentligt ägande. Däremot återfanns inga artiklar där regeringspartiernas uttrycker någon ståndpunkt på detta område inom FoU-politik, jämlikhetspolitik, mediepolitik, miljöpolitik, skattepolitik eller skolpolitik. Under samma tidsperiod bedrev oppositionspartierna ägardebatt inom bostadspolitik, näringspolitik, offentligt ägande, skattepolitik och skolpolitik. Inom områdena jämställdhetspolitik, mediepolitik och miljöpolitik återfanns inga artiklar med anknytning till ägande.

Det går alltså att argumentera för att oppositionspartierna är mer aktiva än regeringspartierna i denna debatt om man ser till antalet berörda politikområden. Emellertid kvarstår det faktum att det totala antalet artiklar det gäller är förhållandevis litet, samt att debatten inom såväl rikspolitiken som lokalpolitiken tenderar att främst handla om offentligt ägande i olika former.

När den ägardebatt som riksdagspartierna faktiskt har bedrivit under den studerade perioden istället sorteras efter riksdagsparti illustreras hur de olika partiernas individuella diskrepans varierar, se tabell 5 och 6.

Politikområde/Parti	Centerpartiet	Folkpartiet	Kristdemokraterna	Moderaterna
Bostadspolitik		X (1)	X (3)	X (2)
FoU-politik			X (1)	
Jämlikhetspolitik				X (1)
Miljöpolitik			X (2)	X (1)
Näringspolitik	X (1)	X (5)	X (2)	X (2)
Offentligt ägande				X (1)
Skattepolitik		X (2)	X (1)	X (1)
Skolpolitik		X (1)		

Tabell 5. Regeringspartiernas diskrepans i termer av ägarpolitik i deras politiska program, och hur de bedriver debatt om ägarpolitik i tryckt press. Grön färg innebär att debatt om ägarpolitik har bedrivits i tryckt press under den studerade tidsperioden medan röd färg innebär att det inte har skett, sorterat efter politikområden.

Politikområde / Parti	Miljöpartiet	Socialdemokraterna	Vänsterpartiet
Bostadspolitik			
Jämlikhetspolitik		X (1)	X (1)
Mediepolitik	X (1)		
Miljöpolitik	X (3)	X (3)	X (2)
Näringspolitik	X (2)	X (2)	X (9)
Offentligt ägande			X (4)
Skattepolitik			X (2)
Sjukvårdspolitik			
Skolpolitik	X (1)		

Tabell 6. Oppositionspartiernas diskrepans i termer av ägarpolitik i deras politiska program, och hur de bedriver ägarpolitik i tryckt press. Grön färg innebär att ägarpolitik har bedrivits i tryckt press under den studerade tidsperioden medan röd färg innebär att det inte har skett, sorterat efter politikområden.

Bland regeringspartierna är denna skillnad störst hos Kristdemokraterna och Moderaterna, de två regeringspartier som applicerar ägarpolitik och ägarperspektiv inom flest politikområden. Det noteras emellertid att samtliga regeringspartier berör lika många politikområden i tryckt press under den studerade perioden. Omvänt går det att argumentera för att företrädare för Centerpartiet bedriver debatt om ägande i något större utsträckning än vad man skulle kunna förvänta sig med utgångspunkt från programmet.

Bland oppositionspartierna är diskrepansen störst hos Miljöpartiet och Socialdemokraterna. Istället för att beröra de politikområden som omnämns i deras respektive politiska program, applicerar partierna istället ägarpolitik inom andra områden. Detta gäller inte Vänsterpartiet i lika hög utsträckning, men även här går det att identifiera en skillnad mellan vad som berörs i deras politiska program och hur frågorna bedrivs i debatten.

Sammantaget går det att konstatera att det finns brister inom såväl de politiska blocken som hos de enskilda riksdagspartierna när man reflekterar över hur ägardebatt bedrivs i förhållande till vad som fastslås i de politiska programmen.

Slutsatser och diskussion

I den här rapporten visas att samtliga riksdagspartier i sina politiska program berör och prioriterar ägarpolitik och ägarfrågor. För de enskilda partierna tar det sig olika uttryck, men generellt tillskrivs ägarpolitik och ägarfrågor en relativt stor betydelse och ägarpolitiken genomsyrar ett större antal olika politikområden, uppenbart med viss variation mellan partierna.

Emellertid visar granskningen av tryckt press under tremånadersperioden från den 1 maj till den 1 augusti att riksdagspartierna bedriver debatt om ägande i en relativt begränsad utsträckning. Även om det är svårt att fastställa hur mycket uppmärksamhet en enskild fråga rimligen bör få av riksdagspartierna i valdebatten är det ändå anmärkningsvärt hur lite energi partierna ägnar åt ägarpolitik, vilket blir än mer tydligt när ägarpolitiken bryts ner i mindre beståndsdelar efter politikområde. I det här fallet är det inte heller frågan om en enskild sakfråga, utan ägarpolitik genomsyrar flera olika politikområden i de politiska programmen vilket innebär att dess prioritering rimligen bör vara betydligt större än vad den ges under den studerade tidsperioden.

Att ägarfrågor får så pass lite uppmärksamhet av riksdagspartierna är anmärkningsvärt, speciellt då Sverige nyligen befann sig mitt i en av de värsta finansiella kriserna på decennier. I tider av finansiell oro finns det anledning att förvänta sig att ägarfrågors betydelse inom flera olika politikområden borde bli större. Till exempel kan ägarpolitik diskuteras i anslutning till hur förutsättningarna för privat ägande av företag kan förändras, hur beskattning av ägande kan mildras för att stimulera ekonomin eller på vilket sätt staten bör ta ett större eller bättre ägaransvar. En annan reflektion är att den ägardebatt som bedrivs i stora drag är reaktiv, snarare än idédriven, proaktiv och framtidsfokuserad.

Att diskrepansen är så pass stor tyder på att riksdagspartierna, både regeringspartierna och oppositionspartierna, försummar den ägarpolitik som deras medlemmar via partiernas högsta organ, partistämmorna, har beslutat om. Att riksdagspartierna tycks negligera sin egen ägarpolitik kan få konsekvenser inte bara för förutsättningarna för ägande i Sverige, utan även på Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och ekonomiska tillväxt.

Referenser

Litteratur

North, Douglas (1981). "Structure and Change in Economic History". W.W. Norton & Company.

Politiska program

Centerpartiets partiprogram "Där människor får växa", antaget år 2001.

Folkpartiet liberalernas partiprogram "Frihet att växa". Antaget år 1997. Reviderad version från år 2003.

Kristdemokraternas principprogram, antaget år 2001.

Miljöpartiets partiprogram, antaget år 2005.

Moderaternas handlingsprogram "Vår tids arbetarparti", från år 2007.

Socialdemokraternas partiprogram, antaget vid partikongressen 2001.

Vänsterpartiets partiprogram, antaget år 2008.

Artiklar i tryckt press

(S) vill behålla de låga tomthyrorna. *Folket*, 2010-07-08

15,8 miljoner extra till underhåll. *Kungälv-Posten*, 2010-07-13

Apoteksreformen sätter patienten i centrum. *Värmlands Folkblad*, 2010-06-16

Att utmana starka intressen. *Nerikes Allehanda*, 2010-05-10

Borättsägare måste vara med och betala. *Dagens Nyheter*, 2010-07-06

Bråk om hamnen. *Blekinge Läns Tidning*, 2010-05-28

Bråk om hamnen. *Karlshamns Allehanda*, 2010-05-28

Bråk om hamnen. *Sölvesborgs-Tidningen*, 2010-05-28

De slår mot äldre och funktionshindrade. *Gotlands Allehanda*, 2010-07-15

De tre vänsterpartierna hotar jobben för unga i vårt län. *Kalmar Läns Tidning*, 2010-06-25

De tre vänsterpartierna hotar jobben för unga i vårt län. *Nybro Tidning*, 2010-06-25

De tre vänsterpartierna hotar jobben för unga i vårt län. *Ölandsbladet*, 2010-06-29

Dyrare vatten väntar. *Södermanlands Nyheter*, 2010-05-28

Engvalls obehag inför folks valmöjligheter. *Arvika Nyheter*, 2010-07-07

Enighet om Svärds klova. *Södermanlands Nyheter*, 2010-06-09

Ett beslut för framtiden. *Nerikes Allehanda 1*, 2010-06-20

Ett dråpslag mot den äldre generationen. *Gotlands Tidningar*, 2010-07-23

Ett hot mot jobb för unga. *Norrbottnens-Kuriren*, 2010-06-19

Ett parti i medvind. *Östgöta Correspondenten*, 2010-05-14

Folket vill äga. *Vattenfall Piteå-Tidningen*, 2010-07-08

FP avvaktar med motion om Björksund. *Östgöta Correspondenten Motala – Vadstena*, 2010-05-04

Glennfalk vill se förändring. *Linköpings Tidning/Kinda-Posten*, 2010-07-17

Glennfalk vill se förändring. *Vimmerby Tidning*, 2010-07-17

Gröna löften från Centern. *Gotlands Allehanda*, 2010-06-08

Han ska ge Ängsö en framtid. *VLT*, 2010-07-26

Inför ett hundkörkort. *Vimmerby Tidning*, 2010-07-19

Ingen gröngöling i partipolitiken. *Dagens Nyheter*, 2010-06-09

Ingen gröngöling i partipolitiken. *Dagens Nyheter*, 2010-06-09

Inte första gången på entreprenad. *Landskrona Posten*, 2010-05-03

Jobben för unga i vårt län hotas. *Vimmerby Tidning*, 2010-06-30

Kommunstyrelsens förslag: Sälj Björksund för 800 000 kr. *Östgöta Correspondenten Motala – Vadstena*, 2010-06-08

Kristallklart om kraftverket. *Norra Västerbotten*, 2010-06-18

Krögare vill köpa loss hela Mjölhareholmen. *Blekinge Läns Tidning*, 2010-06-25

Krögare vill köpa loss hela Mjölhareholmen. *Karlshamns Allehanda*, 2010-06-25

Krögare vill köpa loss hela Mjölhareholmen. *Sölvesborgs-Tidningen*, 2010-06-25

Lindvall öppnar för att sälja Cloetta center. *Östgöta Correspondenten*, 2010-06-02

Låt inte Moderaterna sälja sjukhuset. *Bohusläningen*, 2010-06-24

Maud vill sänka löner för unga. *Metro – Göteborg*, 2010-05-14

Maud vill sänka löner för unga. *Metro – Stockholm*, 2010-05-14

Maud vill sänka löner för unga. *Metro – Riks*, 2010-05-14

Mer förmögenhetsskatt på borätter. *Dagens Nyheter*, 2010-07-06

Micko (S) vill satsa på nytt bolag. *Östgöta Correspondenten*, 2010-06-03

Miljoner till aktieutdelning behövs bättre i sjukvården. *Sydöstran*, 2010-06-04

Misstaget som fällde försäljningsplanerna. *Östgöta Correspondenten*, 2010-06-23

Mot miljoninkomster väger ideologin lätt. *Sydsvenskan*, 2010-07-23

MP-nej till nya Träffenplaner. *Södermanlands Nyheter*, 2010-05-18

Många tycker att Centern har gått lite vilse och delvis tappat sin drivkraft att hela Sverige skall leva. Vad gör ni för att få framåtanda i hela Sverige inklusive Kristinehamns Kommun? *Nya Kristinehamns-Posten*, 2010-06-04

Nämndhuset blir 40 miljoner dyrare. *Kungälv-Posten*, 2010-05-25

Olofsson (C): ger besked före valet om statliga bolag. *Nyhetsbyrån Direkt*, 2010-06-30

Oppositionen mot köp av Röda ladan. *Östgöta Correspondenten Motala – Vadstena*, 2010-06-08

Oppositionen vill köpa tillbaka. *Norrköpings Tidningar*, 2010-05-11

Rika ska inte få dra av bolånet. *Aftonbladet*, 2010-05-09

Rödgrön röst = nedlagt flyg. *Folkbladet*, 2010-05-12

Rödgröna och expropriation. *Strömstads Tidning / Norra Bohuslän*, 2010-06-22

Rödgrönt hot mot unga jobb. *Länstidningen Östersund*, 2010-06-24

Satsa dina egna pengar! *Östran*, 2010-05-11

Satsa dina egna pengar, Håkan Juholt. *Barometern*, 2010-05-11

Satsa dina egna pengar, Håkan Juholt. *Oskarshamns-Tidningen*, 2010-05-11

Skattepengar ska inte gå till aktieutdelning. *Blekinge Läns Tidning*, 2010-05-31

Skattepengar ska inte gå till aktieutdelning. *Karlshamns Allehanda*, 2010-05-31

Skattepengar ska inte gå till aktieutdelning. *Sölvesborgs-Tidningen*, 2010-05-31

Skolan och ungdomarna i fokus. *Helsingborgs Dagblad*, 2010-06-13

Skolan och ungdomarna i fokus. *Landskrona Posten*, 2010-06-13

Stark ekonomi och sänkt skatt. *Linköpings Tidning/Kinda-Posten*, 2010-05-12

Stark ekonomi och sänkt skatt. *Vimmerby Tidning*, 2010-05-12

Stena får köpa hamnen– med hjälp av SD. *Sydöstran*, 2010-05-12

Stena väntar med att avslöja sina hamnplaner. *Sydöstran*, 2010-05-29

Stoppa urholkningen av vår välfärd. *Jönköping Nu*, 2010-06-30

Stångenäshemmet och Lysekilshemmet säljs. *Bohuslänningen*, 2010-06-29

Så simpelt, Sundin. *Folkbladet*, 2010-05-18

Trelleborgshem köper Trelleborgs äldsta hus. *Trelleborgs Allehanda*, 2010-06-10

Vaga löften till småföretagen. *Göteborgs-Posten*, 2010-07-03

Vattenkraften åt norrlänningarna. *Norrbottnens-Kuriren*, 2010-06-11

Vem ska äga Cloetta Center? *Linköpings Tidning/Kinda-Posten*, 2010-06-03

Vem ska äga Cloetta Center? *Linköpings-Posten*, 2010-06-09

Vem ska äga Cloetta Center? *Vimmerby Tidning*, 2010-06-03

Vem värnar boendet? *Nordvästra Skånes Tidningar*, 2010-07-24

Vi tar ansvar för framtidens bostäder i Örebro. *Nerikes Allehanda*, 2010-06-28

Vi vill behålla strategiska bolag. *VLT*, 2010-07-13

Vi vill inte sälja till privatpersoner. *Västerbottens-Kuriren*, 2010-07-21

Vänsterpartier är ett hot mot jobben. *Västerbottens Folkblad*, 2010-06-19

Vänsterpartierna ett hot mot jobben för unga. *Östersunds-Posten*, 2010-06-24

Vänsterpartierna ett hot mot jobben för unga. *Sundsvalls Tidning*, 2010-06-30

Vänsterpartiet ett hot mot de ungas arbete. *Eskilstuna Kuriren*, 2010-07-10

Vänsterpartiet hotar jobben för unga. *Södermanlands Nyheter*, 2010-07-20

Är det Perssons fel att du inte gillar sossar? *Expressen*, 2010-07-23

Är det Perssons fel att du inte gillar sossar? *GT*, 2010-07-23

Är det Perssons fel att du inte gillar sossar? *Kvällsposten*, 2010-07-23

Bilaga 1 – Artikelgenomgångens metodik

Artikelgenomgången har genomförts med hjälp av databaserna Mediearkivet och Presstext för att skapa en omfattande bild över hur ägarpolitik har bedrivits av riksdagspartierna hittills under valrörelsen. För att få fram relevanta artiklar som berör ägarpolitik har söksträngar använts för att fånga upp artiklar som berör ägande och där de riksdagspartiernas företrädare även uttalar sig.

Den studerade perioden sträcker sig mellan den 1 maj till den 1 augusti. Den söksträng som har används vid sökning i Mediearkivet och Presstext innehöll "äga" som nyckelord. För att generera en träff var ett av riksdagspartiers namn eller ett av partiledarens namn tvunget att förekomma i samma artikel. Med hjälp av söksträngen genererades totalt 329 träffar i de två databaserna. Av de totalt 329 träffarna, relaterade totalt 88 artiklar ägarpolitik där riksdagspartierna och dess företrädare även förekom.